

Γ'.
ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΕΩΣ*

ΥΠΟ

Κ. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΟΥ (†)

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ - ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

βτ'ζζ'. «Ἐν μὲν τῇ ἕκτῃ τῶν σφραγίδων δῆλον γεγένηται τὸ τῶν μυρίων συμφορῶν τοῖς ἀνατολικοῖς πιστοῖς ἀπὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τῶν Παπιστῶν, ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πέμπτῃ τῶν σαλίγγων οὐ μόνον πρὸ τοῦ ἀλῶναι τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ ἀλῶναι πολλὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκστρατεῖαι θηριώδεις δείκνυνται κατὰ τῶν πιστῶν γεγενημένοι, τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ὑπερβαλλόντως ζημιώσασαι. Πρὸ μὲν γὰρ τοῦ ἀλῶναι τρεῖς ἐκστρατεῖαι δείκνυνται συγκροτηθεῖσαι καὶ ὑπὸ τοῦ Θεολόγου προδηλωθεῖσαι. Πρώτῃ μὲν ἢ ἐν τῷ δ' χωρίῳ τοῦδε κατὰ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Μωαμεθιστῶν ἐπ' Ἀλεξίου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μανουὴλ τῶν Κομνηνῶν βασιλέων, ἐν ἀρχῇ μὲν εὐδοκιμήσασα, ἐν τῷ τέλει δὲ τῶν ἐνενήκοντα ἐτῶν δυστυχήσασα καὶ πάντῃ ἀπολεσθεῖσα ὑπὸ τῶν ἰσχυσάντων Μωαμεθιστῶν. Δευτέρα δὲ ἢ ἐν τῷ πέμπτῳ κατὰ τῶν ἐν ταῖς τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ Ἰονικοῦ καὶ Αἰγαίου πελάγους νήσοις καὶ παραλίας χώραις καὶ πόλεσι πιστῶν ἕως τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐπέκεινα, Θήβας καὶ Πελοπόννησον καὶ Ἀττικὴν καταλήσασα ἐπὶ Μανουὴλ τοῦ ρηθέντος Κομνηνοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀλεξίου τοῦ μικροῦ καὶ τοῦ ἀποκτείναντος αὐτοὺς τυράννου Ἀνδρονικοῦ τοῦ Κομνηνοῦ καὶ ἐπὶ Ἰσακίου καὶ Ἀλεξίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τῶν Ἀγγελοκομνηνῶν, ποιησαμένη ἀσεβῶς καὶ ἀσελγῶς κατὰ τῶν πιστῶν ὅσα ὁ Μωάμεθ οὐκ ἐποίησε, καίτοι θηριώδης καὶ ὄλως ἀρχαῖος ὄφις καὶ ὢν καὶ λεγόμενος. Καὶ ταῦτα μὲν πρὸ τοῦ ἀλῶναι αὐτοῖς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τρίτῃ δὲ ἢ ἐν τῷ στ' κατὰ τῆς ταλαίνης Κωνσταντινουπόλεως καὶ πάσης τῆς τῶν πιστῶν λοιπῆς ἐπικρατείας ἐπ' Ἀλεξίου τοῦ Μουρτζούφλου, ὅτε κἀκείνη ἐάλω καὶ ὁ περικαλλῆς τῆς ἁγίας Σοφίας ναὸς ποσὶ φρατόρων ἐρρύσεται, μετὰ δὲ τὸ ἀλῶναι οὕτω τυραννήσουσι καὶ τὴν τῶν πιστῶν βασιλείαν σφετερίσουσι καὶ τὸν πάντιμον στέφανον αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἑαυτῶν ἀτίμου κεφαλῆς θέσωσιν· ἢ ἀπάλῃ καὶ ὁ ἀγὼν ἦν κατὰ τοῦ φυγόντος ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῇ τοῦ Θεοῦ ἀντιλήψει ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ τὰ βασιλεῖα στήσαντος ἐν Νικαίᾳ Λασκάρεως Θεοδώρου καὶ τῶν διαδεξαμένων αὐτόν, Ἰωάννου τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, τοῦ καὶ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 547 τοῦ ΚΣΤ' τόμου (1955).

ἐπικληθέντος Βατάτζη και τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Θεοδώρου. Κατὰ τούτων κινή-
θέντες εὐθύμως πάση ψυχῇ ἐτάραξαν μὲν, οὐκ ἐκράτησαν δὲ και μᾶλλον ἐζη-
μιώνται ἤπερ ἐζημίωσαν και οὕτω ζημιούμενοι και εἰς τὸ ἔσχατον τῆς ἀδυ-
ναμίας γενόμενοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπεδιώχθησαν ὡς κακοῦργοι
δοῦλοι και φῶρες ἀναίσχυντοι, πολλὰ δαρέντες και πληγέντες. Καὶ ταῦτα
μὲν ἐν τῷ ἄλῳναι. Μετὰ δὲ τὸ ἀπαλλαγῆναι τὴν Κωνσταντινούπολιν τῆς
αὐτῶν μισαρᾶς τυραννίδος, ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐκείνης Μιχαὴλ τοῦ πρώτου τῶν
Παλαιολόγων καθίσαντος, εἰς τὰς ἑαυτῶν ἐπανελθόντες ὁπὰς και χειραμους
οὐκ ἐφησυχάζουσιν, ἀλλὰ πάλιν κατάφρακτον στρατιὰν συγκροτήσαντες καθ-
ώρμησαν κατὰ τῶν πιστῶν οἱ ἀσελγέστατοι, οὓς ὁ Μιχαὴλ οὐ διὰ φανεροῦ
συστάδην πολέμου ἀνείλεν, ἀλλὰ διὰ πολλῶν στρατηγημάτων ἐν ὁδοῖς, ἐν
ποταμοῖς, ἐν στενοῖς τόποις πλήττων πάντας ἀπώλεσε και οἱ πρόην καυχώ-
μενοι ἐκροφῆσαι τὰ νέφη τῇ ἑαυτῶν καταφράκτῳ στρατιᾷ ἐδείχθησαν νή-
πια τὴν γνῶσιν και παιδία τὴν δύναμιν. Καὶ ἡ μὲν ψῆφος αὐτῶν ἦν ὀλε-
θριωτάτη κατὰ τῶν πιστῶν, τὸ δὲ τέλος ταῖς στρατιαῖς ἐκείναις ὀλεθριώ-
τατον, τούτοις δὲ ἐπικερδέστατον. Θεωρεῖται τοίνυν ἡ προαίρεσις αὐτῶν ἐπὶ
κακοῖς σπεύδουσα, μηδὲν διαφέρουσα τῆς κακίας τῆς τίγριδος, ἀνθ' ὧν και
φόνον και πάσης κακοηθείας γράφεται».

βτ'η'. «Ἐν ταῖς τρισὶ τοίνυν ἐστρατεῖαις και ἄλλας δέον ἠγεῖσθαι
πολλὰς κατὰ τῶν πιστῶν ὑπ' ἐκείνων, ἤττους μὲν τῶν τριῶν, ἀεὶ δὲ ὀλε-
θρίας. Πᾶσα δὲ ἡ ἐν ταύταις ταῖς πολεμικαῖς κινήσεσι τοῦ χρόνου παρτά-
σις καλεῖται παρὰ μὲν τοῖς Παπισταῖς ἱερὸς πόλεμος, διὰ σταυροφόρων στρα-
τηγῶν και στρατιωτῶν και ἀββάδων μοναχῶν γενόμενος και ὑπὸ τοῦ Θεολό-
γου ἐν ἔνδεκα χωρίοις περιγραφόμενος, παρὰ δὲ τοῖς πιστοῖς ἀνιερὸς, διὰ σα-
τανοφόρων στρατιωτῶν και διὰ μοναχῶν ὑποκριτῶν πόλεμος συγκροτηθεῖς,
πρὸς ἀναίρεσιν οὐ μόνον τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ και ἀνατροπὴν τῆς τοῦ
Χριστοῦ πίστεως».

βυλε'. «Οἱ δὲ πολιτικοὶ (τῶν Παπιστῶν) τοῖς Κομνηνοῖς Ἀλεξίῳ,
Ἰωάννῃ και Μανουὴλ συμφωνήσαντες ὅσας ἂν λάβωσι πόλεις νόμῳ πολέμου
παρὰ τῶν Μωαμεθιστῶν, ξυμμαχούντων και τῶν βασιλικῶν και εὐσεβῶν
στρατιωτικῶν ταγμάτων, ἀποδοῦναι αὐτοῖς, τὴν μεγάλην Ἀντιόχειαν και τὰ
περὶ αὐτὴν τῆς Μωαμεθιστικῆς χειρὸς ἀφελόντες, δεσπόται αὐτῶν γενόμενοι,
τῶν συνθηκῶν ὀλίγον ἐφρόντισαν, οὗ ἕνεκα και ὁ εὐσεβῆς στρατὸς καλῶς
ποιήσας τῆς συμμαχίας ταύτης ἀφέστηκε».

βυνβ'. «Οὕτω γὰρ ἐν μαχαίρῳ ἐκείνους ἀπέκτειναν (οἱ Παπισταὶ τοὺς
Μωαμεθανούς) νόμῳ ἀληθινῆς και οὐ δολίας και στρατηγικῆς μάχης, ὥστε
παρὰ τὰς τοῦ ποταμοῦ Μαιάνδρου ὄχθας τὰ κῶλα ἐκείνων ἐς δεῦρο κατὰ
τοὺς τῶν ἱστοριῶν ξυγγραφεῖς δεῖγμα τῆς πολλῆς ἀνδροκτονίας ἐναργῆς πρό-
κειται. Καὶ ἐνταῦθα σὺν τῶν Μωαμεθιστῶν οἱ μὲν οὕτως ἀπεκτάνθησαν σὺν
γυναιξὶ και τέκνοις· οἱ δὲ τὸν θάνατον διαδράντες τὴν ζωὴν ἐξωνήσαντο

φυγῆ, ὅπου τὸ κράτος τῶν ὁμογενῶν αὐτοῖς τῆς τῶν Παπιστῶν ἐκστρατείας ὀλίγον ἐφρόντιζεν».

βυνθ'. «Τρεῖς εἰσιν, ὡς μεγίστας ἐκστρατείας οἱ Παπισταὶ ποιησάμενοι, τῆς πολυωνύμου ταύτης προσηγορίας κληρονόμοι ἀξίως ἐγένοντο. Πρώτη μὲν ἐπὶ Ἀλεξίου, Ἰωάννου καὶ Μανουὴλ τῶν Κομνηνῶν αὐτοκρατόρων, ὡς εἴρηται (βτ' ζζ')· δευτέρα δὲ ἐπὶ Ἀλεξίου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ τυράννου Ἀνδρονίκου· καὶ τρίτη ἐπὶ Ἰσαακίου καὶ Ἀλεξίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ὧν ἡ μὲν συγκεκριμένη κατὰ τῶν Μωαμεθιστῶν καὶ κατὰ τῶν πιστῶν ἦν, τὸ πλεόν μὲν κατ' ἐκείνων φανερώς, τὸ ἀληθές δὲ κατὰ τούτων ἀφανῶς, αἱ δὲ κατὰ τούτων μόνων λαμπρῶς, αἱ καὶ τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως βασιλικὸν στέφος ἀρπάσασαι ἐπὶ τῆς μιαιῶς αὐτῶν κορυφῆς τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ἐπέθηκαν. Ὁ τοίνυν ἔσχηκεν ἄνωθεν ἐνδόμυχον ὁ διαζευχθεὶς Πάπας, τοῦθ' ὕστερον καιροῦ αὐτῷ συνδραμόντος πάση τῇ οἰκουμένη τρανῶς κατεσάλπισε, τὴν εὐεργέτιδα βασίλισσαν καὶ μητέρα αὐτοῦ καθυβρίσας, ζημιώσας, μαστιγῶσας καὶ τελευτῶν ἀποκτείνας, διαβολικῆ βουλῆ καὶ σατανικῆ ὑπεροψίᾳ κατασχεθεὶς».

βυξ'. «Ἀλεξίου γὰρ τοῦ πρώτου τῶν Κομνηνῶν καὶ Ἰωάννου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ Μανουὴλ τοῦ ἐγγόνου ἐκείνου ἐν διαδοχῇ τὰ σκήπτρα τῆς αὐτοκρατορίας νουνεχῶς καὶ ἀνδρείως κρατούντων καὶ δυνάμει λόγων, περισσίᾳ φρονήσεως, τέχνη καὶ ἐμπειρίᾳ καὶ ἰσχύϊ ὄπλων τοὺς Παπιστὰς καταπληττόντων καὶ τὴν ἑαυτῶν ἐπικράτειαν ἀρίστως διοικούντων καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν μακρὰν ἀπελανόντων, ἐκεῖνοι κατὰ τῶν Μωαμεθιστῶν ἦσαν τετραμμένοι, πολλῶν πόλεων κατὰ τὴν ἕω γενόμενοι κύριοι. Τὸ πνεῦμα δὲ τοῦ Μανουὴλ τῷ Θεῷ παραδόντος καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀλέξιον, μικρὰν τὴν ἡλικίαν ἄγοντα, ὑπὸ ἐπιτρόπους καὶ οἰκονόμους τάξαντα καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῖς ἐγχειρήσαντα ἄχρι τῆς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀξίας ἡλικίας, τῶν Παπιστῶν κακῶς τε καὶ αἰσχυρῶς ὑπὸ τοῦ τῆς Αἰγύπτου ἐθνάρχου τῶν Μωαμεθιστῶν ἀπελαθέντων, ὅσοι τὴν αὐτοῦ τμητικὴν μάχαιραν ἔφθησαν διαφυγόντες εἰς τὰς ἑαυτῶν αἰσχυρόμενοι ἐπανῆλθον ἐνεγκαμένας».

βυξα'. «Βουλόμενοι δὲ τουτί τὸ αἰσχος ἀπονίψασθαι προφανῶς κατὰ τῶν εὐσεβῶν ὡς αἰτίων δῆθεν γεγονότων τῆς ἥττης καὶ τῆς φυγῆς, ἅτε μὴ ξυμμαχησάντων, ὑπὸ τῶν Μωαμεθιστῶν καταπολεμηθέντες καὶ ἀπελαθέντες, αἴρουνσι τὰ ὄπλα μανικῶς κατὰ τῶν πιστῶν· καὶ αὕτη ἂν λέγοιτο δευτέρα ἐκστρατεία τῶν Παπιστῶν, τῆς πρώτης γενομένης ἐπὶ Ἀλεξίου καὶ Ἰωάννου καὶ Μανουὴλ τῶν Κομνηνῶν κατὰ τῶν Μωαμεθιστῶν (βυσθ'). Ὅντα δὲ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου διάδοχον ἦττω πολιτικῆς καὶ τακτικῆς ἐπιστασίας, ὡς εἴρηται (βυξ'), ὁ ἐκ τῶν Κομνηνῶν θείος αὐτῷ Ἀνδρόνικος ἀποκτείνας κἀθηται τῶν Ρωμαίων αὐτοκράτωρ· ὃς γενόμενος τῶν ἄνωθεν τυραννησάντων ἀπιστότατος, ὠμότατος καὶ ἀθεώτατος, ἀποταμῶν τὸν διάδοχον σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ, θεοῖς ὡς στάχνας τοὺς τῆς βασιλικῆς διαδοχῆς ἐπιτρόπους,

μηδενὸς φρεϊσάμενος. Τοῦτο δὲ ποιησάμενος οὐχ ἴσταται ἀλλύων, ἀλλὰ γνοὺς πάντα τὸν τὸ δίκαιον ἀγαπῶντα, προέχοντα καὶ τὸ ἔργον τῆς τυραννίδος βαρέως φέροντα καὶ πάντα στρατηγὸν τὰ πολεμικὰ δοκιμώτατον ἐπὶ τῷ ἔργῳ τῆς μαιφονιάς ἀπαρεσκόμενον καὶ τῶν ἀριστιῶν τοῦ Μανουὴλ μνημονεύοντα καὶ ταύτας δι' αἰδοῦς καὶ ἐπαίνου ἔχοντα, παντὶ τρόπῳ φανερωῖ τε καὶ δολίῳ ἐκ μέσου ἀφανεῖς ἐποίησατο. Ἐμπλήσας δὲ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοσοῦτων ἀθῶων αἱμάτων, ἐγείρεται καὶ κατὰ τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ βασιλείῳ πολιτικὴν φρόνησιν καὶ κατὰ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτοῦ κατάλληλον καὶ ἐλεγκτικὸν λόγον ἐχόντων ἐν τέλει λογάδων, ὧν τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων ἐκκόψας καὶ ἀχρήστους ἀπεργασάμενος τὴν τῶν πόλεων βασιλίδα κεκοσμημένην οὖσαν ἐκλεκτοῖς τὰ πολιτικὰ καὶ ἀρίστοις τὰ πολεμικὰ ἀνδράσιν ἔρημον ἀποκατέστησε καὶ θρήνων οἰωγῆς ἀξίαν ἀπέδειξε».

βυξβ'. «Τούτου οὖν οὕτως ἔχοντος καθορμῶσιν ὡς θῆρες κατὰ πάσης τῆς εὐσεβοῦς ἐπικρατείας σὺν ἰοβόλοις στόλοις καὶ ὀλεθροῖς στρατεύμασιν οἱ Παπισταὶ καὶ ληΐζουσι μὲν ἅπαν τὸ παράλιον αὐτῆς, ποιοῦσι δὲ καὶ δορυκτῆτον πᾶν τὸ ἐπιστημονικὸν πρόσωπον παντοίας τέχνης καὶ κοσμιότητος καὶ καθ' ἅπαξ εἰπεῖν τόσαῦτα ποιοῦσιν, ὅσα οὐδὲ ὁ ἐμὸς στενὸς νοῦς περιλαβεῖν δύναται, οὐδὲ ὁ χρόνος ἔξαρκεῖ μοι παραδοῦναι τῇ γραφῇ. Ἀρξάμενοι γὰρ κακουργεῖν, ἀπογυμνοῦν, αἰχμαλωτίζειν καὶ ἀποκτείνειν ἀπὸ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους τὴν τῆς Πελοποννήσου παράλιον ἀκριβῶς βοσκήσαντες καὶ τὸ πᾶν τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κατερευνήσαντες ἔφθασαν οὕτως ἀκοσμοῦντες καὶ καταστρέφοντες μέχρι τῶν πλῶν τῆς Θεσσαλονίκης, ἧς κρατήσαντες οὐκ ἔστιν εἶδος κακίας, ρυπαρίας καὶ ἀσεβείας, ὅπερ οὐ κατειργάσαντο. Καὶ ταῦτ' ἔστι τῆς τῶν Παπιστῶν δευτέρας ἐκστρατείας κατὰ τῶν πιστῶν τὰ σωφροσύνης καὶ θεοσεβείας καὶ φιλανθρωπίας σταυροφόρα ἀποτελέσματα! Ταῦτ' ἔστι τῶν ἱερῶν καὶ δόσιων, σοφῶν τε καὶ ἀποστολικῶν ὀπλιτῶν τὰ φιλόθεα κατορθώματα! Οὐδὲ γὰρ δύναται κατὰ τὸν Κύριον ἡμῶν δένδρον κακὸν ποιεῖν καρπὸν καλόν».

βυξε'. «Κρατήσαντες δὲ (οἱ Παπισταὶ) τῆς Παλαιστίνης ἑκατὸν ἔτη καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως πενήτηκοντα, οὐκ ἐπαύσαντο προβάλλοντες περὶ τῆς τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐκπορεύσεως καὶ τοῦ ἀζύμου ἄρτου καὶ τοῦ πουργατορίου πυρὸς καὶ ἄλλων θεολογικῶν ζητημάτων, τοὺς πιστοὺς περὶ τούτων βασανίζοντες καὶ λόγον περὶ αὐτῶν αὐτοῖς εἰπεῖν ἀπαιτοῦντες σύμφωνον αὐτοῖς».

βυσα'. «Τὸν ἠθθέντα (*βυξα'*) μέγιστον καὶ ὀμώτατον ἐν τυραννίδι Ἀνδρόνικον ἐκ τῶν καλουμένων Ἀγγελοκομνηνῶν Ἰσαακίος τις (*βυνηθ'*) ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ τράχηλον τὴν ἐκείνου τυραννικὴν ῥομφαίαν θεασάμενος ἤδη ἀπρωρημένην, μεθεὶς τὸν φόβον, περιζωσάμενος τὴν ἑαυτοῦ ἐστιλβωμένην καὶ ὀξεῖαν μάχαιραν, ἐφ' ἔλπου ἀναβάς ἰσχυροῦ ὀρμῆ κατὰ τῶν πεμφθέντων ἀνελεῖν, οὗς φθείρας τῇ ἑαυτοῦ μάχαιρᾷ τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως λαὸν

σχεδὸν πρὸς ἑαυτὸν ἐλκύσας, διαβαίνων τὰς ἀγορὰς καὶ σπεύδων γενέσθαι εἰς τὴν ἅγιαν Σοφίαν λόγῳ δικαίῳ χρησάμενος καὶ τὰ τολμηθέντα ὑπ' ἐκείνου ἀναμνήσας ἐν αὐτῇ καὶ ἀποδείξας ὑπ' αὐτῶν βασιλεὺς στεφθεὶς ζητήσῃ καὶ καταδιώξῃ φυγόντα ἐκείνον ἀπέκτεινε. Μετὰ δὲ τοῦτο μικρὸν ταῖς θηριώδεσι τῶν Παπιστῶν ὄρμαῖς ἀντιστὰς μικρὸν καὶ ταύτας. Οὐ πολὺ δὲ τὸ ἐν μέσῳ ἐγεγνηθεὶς κατ' αὐτοῦ ὑφέσει αὐτῷ ὀμαίμων, ὁμομήτριος καὶ ὁμοπάτριος ὢν Ἀλέξιος τοῦνομα (αὐτόθι) κόπτει τὰς κόρας τῶν ὀμάτων αὐτοῦ καὶ ἀπειρῶσας τῶν βασιλείων οἴκων περιορίζει εἰς τινα τῶν περὶ τὴν Πόλιν ἁγίων Μονῶν. Ἐντεῦθεν κύριος καταστὰς τοῦ βασιλικοῦ θρόνου, τοὺς Βουλγάρους ἔχων πολεμίους δεινούς, οὐδ' ὀλίγον ἠτρώμησε.

βυοβ'. «Καὶ αὐτὸς μὲν δοκῶν εἶναι ἀσφαλῆς ὀλίγον αὐτῶν ἐφρόντιζε, μηδὲν εἰδὼς τὴν ὅσον οὐπω μέλλουσαν ἑαυτοῦ καταστροφὴν. Τοῦ δὲ ἐκπυρῶθέντος ὁ υἱὸς Ἀλέξιος καὶ αὐτὸς ἀκούων (αὐτόθι) τὸν θάνατον διαδρὰς ὄχετο ἀπιὼν σπουδῇ εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἱταλίαν Παπιστὰς οὐ μόνον τὴν τοῦ πατρὸς πῆρῳσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῆς βασιλείας καθαιρέσιν καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυγὴν καὶ ἄλλων ὀλοφυρόμενος. Οἱ δὲ τὸν φθόνον καὶ τὴν φθορὰν κατὰ τῆς τῶν πιστῶν βασιλείας ἐνδύμυχον τρέφοντες, καιρὸν παραφυλάττοντες, τῆνικαῦτα αἰτίας εὐλόγου δραξάμενοι, μέγιστον στόλον συγκροτήσαντες καὶ στρατιώτην οὐκ ἀγενῆ συναγείραντες, εὐθὺ τοῦ Βυζαντίου τὸν ὄρον προφανῶς ἐποιήσαντο· ὢν τὰς δυνάμεις ὁ κρατῶν τῆνικαῦτα Ἀλέξιος ὀρωδήσας τὴν χλαμύδα ἀποθέμενος φυγῇ τὴν ζωὴν ἐξονήσατο. Ὁ δ' ἀγαγὼν αὐτοὺς ἅμα τῷ ἰδίῳ τυφλῷ πατρὶ τὰ σκῆπτρα ἀναλαμβόντες ἐδόκουν καλῶς ἔχειν».

βυογ'. «Τούτων δὲ οὕτω περιζωσαμένων τὴν τῆς βασιλείας ὀμοφαίαν θησαυροὶ ἀργυρίου, κιβώτια χρυσίου, πληθὺς μαργάρων καὶ πολυτίμων ἄλλων λίθων, τιμαλφῆς καὶ πολυτελῆς ἐσθῆς, σκεύη ἀργύρεα καὶ χρύσεια καὶ πᾶν τίμιον καὶ ἐλεφάντινον χρῆμα ταῖς τῶν Παπιστῶν ναυσὶν ἐκ τῶν ἀνακτορικῶν οἰκιῶν καὶ σκευοφυλακίων ἐφέροντο. Καὶ πένητες ἀπητοῦντο καὶ πλούσιοι ἐγυμνοῦντο καὶ οἱ ἐν τέλει πτωχοὶ ἐδείκνυντο καὶ κόσμος γυναικῶν ἀφηρεῖτο καὶ καλλωπισμὸς παρθένων ἠρπάζετο καὶ δὴ μέγιστον πάντων τῶν ἀσεβημάτων τῶν ἁγίων ναῶν ἢ εὐπρέπεια ἀπεδέυετο καὶ τοῖς Παπισταῖς μετ' ὀλολυγμῶν καὶ ὀλοφυρμῶν ἐδίδοτο. Καὶ θρῆνος πολὺς καὶ μέγας κλαυθμὸς καὶ τὸ οὐαὶ καὶ τὸ οἶμοι ἀμύθητον. Καὶ τότε οἱ ἄνθρωποι ἐζήτουν τὸν θάνατον καὶ οὐχ εὐρισκον αὐτόν, καὶ ἐπειθύμουν ἀποθανεῖν καὶ ἔφηνεν ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν».

βυοδ'. «Καὶ ἦν ἰδεῖν τῆνικαῦτα τοὺς ταῦτα κομίζοντας ὡς μύρμηκας θέρους, τοὺς μὲν εἰς τὴν πόλιν ἀναβαίνοντας, τοὺς δὲ καταβαίνοντας εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τοὺς μὲν πιστοὺς ἀχθοφοροῦντας καὶ ἐπειγομένους τὸν πολῦτιμον φόρτον ἐν ταῖς ναυσὶ τῶν Παπιστῶν καταθεῖναι, ἐκείνους δὲ σπεύδοντας καὶ ἕτερον πολῦτιμον φόρτον ἄραι, ἐργοδιωκτούντων καὶ τῶν Παπι-

στῶν, καὶ ὡς εἰπεῖν ἢ ὁδὸς ἐκείνη διακοπὴν οὐκ ἐγίνωσκεν, ἀλλὰ συνεχῆς καὶ τακτικὸν βᾶδισμα ἐσχηματίζετο τοῖς ἐργοδιώκταις καθάπερ εἰώθασι στοίχειν, ὅτε τὰ τῆς μάχης γυμνάζονται σχήματα, κᾶν τοῖς τοιούτοις τάξιν εὐράμενοι οἱ ἀταξίας καὶ ἀκοσμίας καὶ βλασφημίας καὶ βδελυρίας καὶ βαρβαρότητος καὶ βορβορότητος τὴν οἰκουμένην πληρώσαντες».

βυοε'. «Ἀπορῶ δὲ τῆς περιούσης ἐν αὐτοῖς σοφίας καὶ τῆς ζώσης μνήμης καὶ τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν φόβου πῶς ἐπελάνθοντο προσενέγκαι σέβας τοῖς ἁγίοις σκεύεσιν, ἐν οἷς τὸ πανάγιον σῶμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἔκειτο, ἀλλὰ λαμβάνοντες παραντίκα κατέθλαττον ἢ ἄλλως τὸ κοῖλον τῆ σφύρα στερεὸν καὶ πυκνὸν ἐποιοῦντο. Καὶ τὸ περιφερῆς καὶ ἅγιον δισκάριον εἰς διακονίαν κοινῆς τραπέζης ὠρίζοντο. Οὕτως ἦσαν σοφοί, εὐσεβεῖς καὶ φοβούμενοι τὸν Θεὸν οἱ σταυροφόροι καὶ οἱ ἱεροὶ ὀπλίται τοῦ μακαριωτάτου Πάπα καὶ αὐτὸν τὸν Βαβυλώνιον δράκοντα πολὺ κατόπιν ἑαυτῶν τῆ ἀσεβείᾳ παρεάσαντες καὶ παιζόμενον νήπιον ἀποδείξαντες· οὐ γὰρ εἰς ταύτην τὴν μανίαν ἐκεῖνος γεγένηται, οὔτε τὴν διάνοιαν οὕτω πεπώρωται, καίτοι πυρρολάτρης καὶ ἡλιολάτρης ἀκούων καὶ οὐχὶ Ἰσραηλίτης. Τὰ γὰρ τοῦ Σολομοντείου ναοῦ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ σκεύη ἑλών, ὄντα πρὸς τὴν τῶν ἀλόγων ζῶων φύσιν, οὐ μόνον πρὸς βασιλικὴν τράπεζαν οὐχ ὠρίσατο, ἀλλ' οὐδὲ θεᾶσθαι τοῖς πᾶσιν ἠνέσχετο, ταῦτα σεβόμενος καὶ τὸν τοῦ παντός Θεὸν καθάπερ τοῖς Ἰουδαίοις μεμύηται εὐλαβούμενος, ὃ μὴ εἰδὼς τὸν αὐτοῦ νόμον, μηδ' ἀκούσας τὸ παράπαν κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως, ἀλλὰ μόνον τὸν ἥλιον καὶ τὸ πῦρ».

βυοη'. «Τί δ' ἐγένετο ἐν τοσούτοις ὠκεανείοις κύμασι κακῶν; Δούκας τις Ἀλέξιος τὴν προσηγορίαν, τοῦπίκλην Μούρτζουφλος διὰ τὸ τοῦ προσώπου εἰδεχθῆς, τοὺς ὑπὸ τῶν Παπιστῶν ὀρισθέντας πρὸς βασιλείαν τυφλὸν Ἰσαάκιον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀλέξιον διαχρησάμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκάθισεν ἀξίως, ὡς ᾤετο· τιμηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ἀνακτορίοις παρατυχόντων ὡς βασιλεὺς τοὺς τὸ χρυσίον καὶ τὰ πολύτιμα τῶν χρημάτων κομίζοντας βασιλικῶ προστάγματι ἀνέστειλε. Τῶν δὲ Παπιστῶν ἐπὶ τούτοις μέγα μανέντων κρατίστη συγκροτεῖται μάχη, ὄντων δ' ὀλίγων τῶν τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς βασιλείας ἀντεχομένων καὶ τούτων ἐπὶ ταῖς ἐπ' Ἀνδρονίκου καὶ Ἰσαακίου καὶ τῶν Ἀλεξίων συμφοραῖς κακῶς ἐχόντων τοῖς Παπισταῖς, οὐ μόνον παμπόλλοις, ἀλλὰ καὶ εὐσθενέσιν οὔσι, δίδονται τὰ νικητήρια καὶ τὸ τρόπαιον τῆς νίκης ὑπ' αὐτῶν ἤρθη καὶ ἐστήρικται. Κᾶντεῦθεν ἢ τῶν πιστῶν βασιλεία κατὰ μὲν πᾶσαν χώραν καὶ νῆσον τῆς Εὐρώπης καθαιρεῖται, κατὰ δὲ τὴν μικρὰν Ἀσίαν μετατίθεται».

βυοθ'. «Καὶ ὁ μὲν Μούρτζουφλος φυγὰς γενόμενος ἀλίσκεται καὶ τοῦ ζῆν στεριόσκειται. Θεόδωρος δὲ τις μικρὸς μὲν τῷ σώματι, μέγας δὲ τὴν ψυχὴν, τὸ γένος δὲ καὶ τὸν τρόπον τοῦ βίου εὐγενέστατος, τοῦπίκλην Λάσκαρις, μὴ στέργων καθορᾶν ἑαυτὸν δουλεύοντα τοῖς Παπισταῖς, ὡς ἠδύνατο νῆτι τινι μικρᾷ ἀντικρῶ διαπεράσας τὴν τῶν πιστῶν βασιλείαν ἐν τῇ μικρᾷ

Ἄσῖα ἐπήξατο καὶ τοὺς ἐκεῖσε πιστοὺς ὡς φιλόστοργος ὄντις τὰ ἑαυτῆς νεοσία περιθάλας καὶ περιποιησάμενος, μητρόπολιν τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας τὴν Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας ἐποίησατο. Γίνεται δὲ κύριος τοῦ θρόνου τῶν ἐνδόξων καὶ εὐσεβῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς βασιλίδος πασῶν τῶν πόλεων τὸ κολοβὸν καὶ στενὸν ἱμάτιον· εἶτα καὶ τὸ ἐρημώσεως βδέλυγμα, ὁ βέβηλος φλάρος, ὁ ὑποκριτῆς ἄββάς, ὁ ἐωσφορικὸς καρδινάλης εἰς τὸν τῆς μεγάλης Σοφίας ναὸν εἰσέρχεται μετὰ παρρησίας καὶ εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τοῦ θεολόγου Γρηγορίου καὶ τοῦ Χρυσοστόμου Ἰωάννου φεῦ ἀσελγῶς κἀθηται καὶ ὑπὸ τοῦ πεσόντος τῆς τοῦ δεσπότη Χριστοῦ χειρὸς Ἀγγέλου οὐρανόθεν δ' ἀστέρως εἰς τὴν γῆν Πατριάρχης τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας κηρύττεται. Φεῦ τῆς ἀκαθαρσίας! βαβαὶ τῆς βορβορότητος! ἰού, ἰού τῆς τοῦ Θεοῦ μεγίστης ἐγκαταλείψεως καὶ μακροθυμίας».

ῥωπ'. «Καὶ ἐν ὀλίγῳ πίπτει ὑπ' αὐτοὺς πᾶσα ἡ Θράκη καὶ ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θεττάλια, κυριεύεται ἡ Ἑλλάς, δεσπόζεται ἡ Βοιωτία, κρατεῖται ἡ Ἀττικὴ, τυραννεῖται ἡ Ἥπειρος, καταπολεμηθεῖσα ἡ Πελοπόννησος ὑπέκει ἀκουσα, καταπατεῖται ἅπαν τὸ Αἰγαῖον πέλαγος καὶ ὡς εἰπεῖν, ὅς ἐν τῇ Εὐρώπῃ τόπος ὑπὸ τῶν πιστῶν βασιλέων θεοφρόνως, ὡς ἐνῆν, διείπετο, οὗτος ἅπας τῷ ἐστιλβωμένῳ ὑποδήματι τὸν εὐγενῆ, τὸν βασιλικόν, τὸν ἐλεύθερον αὐχένα ἄκων ὑπέκλυψε καὶ βαρβαρικῶ ποδὶ ὁ τοῦ ἐπιγεῖου κόσμου παντὸς κόσμος καὶ βασιλεὺς, ὁ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι προσκυνούμενος δέδεικται τηνικαῦτα καταπατούμενος. Καὶ τότε οἱ ἄνθρωποι ἐζήτουν θάνατον καὶ οὐχ εὕρισκον αὐτὸν καὶ ἐπεθύμουν ἀποθανεῖν καὶ ἔφευγεν ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν».

ῥωποτ'. «Εἶκος γὰρ αὐτοὺς (τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ) προακούσαντας τὴν πολεμικὴν τῶν Παιπιστῶν κατὰ τῶν Μωαμεθιστῶν ἔλευσιν μετὰ πολλῆς χαρᾶς περιμένειν καὶ ἐπομένως καὶ γράμματα κρύβδην ἐπιστεῖλαι ἐκείνοις ὁμολογούντας σφᾶς συμφρονεῖν καὶ εἰ δεήσεις καὶ ξυμμαχῆσαι. Παραγεγονότων τῶν προσδοκωμένων καὶ κρατησάντων, ἐκείνους μηδὲν τῶν προσδοκωμένων λαβόντας, ἀλλ' ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀναπαύλης ἀφορήτοις φόροις ἐμβληθέντας καὶ ἐν τοῖς ἀτελεστάτοις τῶν πραγμάτων, οἷον ὠῶν καὶ λαχάων καὶ τῶν παραπλησιῶν ἀποδεκατώσεσι περιπεσόντας καὶ τῶν ἰδίων οἴκων ἐξώσεσι ὑπομείναντας καὶ ἐν χαμαιγείοις κατοικήσαντας ἀσμένους τὸν θάνατον ζητεῖν, ἄλλα ἐλπίζοντας λήψεσθαι καὶ ἕτερα ἀπολαβόντας».

ῥωπη'. «Ἀγγελος δὲ τῆς ἀβύσσου καὶ βασιλεὺς ὁ ὑποκριτῆς ἐκεῖνος ἄββάς Πέτρος, ὅς κατὰ νοῦν λαβὼν προσκυνῆσαι, ἔνθα ὁ Κύριος ἡμῶν τὸ σωτήριον πάθος ὑποστάς τὴν σωτηρίαν πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ὡς ἀγαθὸς ἐδωρήσατο, ἐν ὀλίγῳ σπεύσας κατέλαβεν, ἰδὼν δὲ τοὺς Μωαμεθιστὰς τῶν ἀγίων τόπων καταφρονούντας καὶ καθυβρίζοντας δεινὸν ἠγήσατο τὸ τόλμημα. Ἀπάρας δ' ἐντεῦθεν ἐκλιπαρεῖ τῷ τηνικαῦτα Πάπα, προσφέρει δέησιν ζώση φωνῇ, μᾶλλον δ' ὀλέθριον συμβουλήν, οἷόν τις ὀλετήρ, αὐτὸν μὲν ἀπελάσαι ἐκείνης τῆς Ἱερουσαλήμ, ταύτην δὲ ὑπὸ τὴν ἰδίαν δεσποτείαν θεῖναι καὶ

αὐτῆς πατριάρχην ἴδιον ἑαυτοῦ χειροτονῆσαι. Τῷ δὲ ἐπιθυμήσαντι κρατῆσαι μὲν αὐτῆς, ἐκτεῖναι δὲ καὶ τὸν ἑαυτοῦ πόδα πρὸς ἀσπασμὸν ἐπὶ τὴν ἕω πᾶσαν καὶ τὴν Λιβύην, τοιοῦτο δόγμα ἐκδίδεται, τοῖς μὲν ἐκστρατεύσασιν εὐχή, εὐλογία καὶ βασιλεία σὺν τῇ ἐπιγείῳ ἐπουράνιος, τοῖς δ' ἀπειθήσασιν τάναντία· ὧν ἀκούσαντες οἱ ὑπ' αὐτῷ ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς συνδραμόντες τὰς τρεῖς ἐκείνας μεγάλας ἐκστρατείας πρὸς πᾶσαν ἀπώλειαν ψυχῆς τε καὶ σώματος θεομῶς ἀπειργάσαντο».

βφνθ'. «Ἀπελαθέντος γὰρ τῷ Λασκάρει Θεοδώρῳ καὶ Ἰωάννῃ τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ καὶ Θεοδώρῳ τῷ ἐγγόνῳ αὐτοῦ καὶ τελευτῶντι τῷ πρώτῳ τῶν Παλαιολόγων Μιχαὴλ τοῦ θρασέως καὶ ἀλαξονικοῦ τῶν Παπιστῶν κράτους ἀπὸ παντὸς μέρους τῶν πιστῶν, ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοῦ γέροντος καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἤδη εἰρημένου Μιχαὴλ συνεσκευάσθησαν οἱ τέσσαρες τῶν Μωαμεθιστῶν ἀρχηγοὶ κατὰ τῶν πιστῶν Θεοῦ παραχωρήσει τοὺς ἀρχεκάκους δαίμονας ἀοράτως συμπράκτορας ἔχοντες».

βφξ'. «Ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοίνυν (βφνθ') τοῦ γέροντος, υἱοῦ ὄντος τοῦ τὴν Κωνσταντινούπολιν τῆς τῶν Παπιστῶν ὄνταρότητος καὶ τυραννίδος ἀπαλλάξαντος Μιχαὴλ, τῶν κατὰ τὴν μικρὰν Ἀσίαν πόλεων καὶ ἐπαρχιῶν ἄνευ ἱκανῆς στραταρχικῆς προνοίας, ἐπισκέψεως καὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως οὐσῶν καὶ τῶν ταῖς τῶν Ἀγαρηνῶν ἐφόδοις ἀντιπαρατάξασθαι καὶ τὰς αὐτῶν ἐπιθέσεις ἀναστεῖλαι εὐσεβῶν ἡγεμόνων καὶ στρατηγῶν ἀπείρως ἐχόντων τὰ πολεμικὰ διὰ τὸ ἐπιβουλῇ καὶ βασκανίᾳ, οὓς δοκίμους ἄνδρας ἐτάξατο ὁ πατήρ αὐτοῦ Μιχαὴλ ἐκεῖ πολεμικαῖς πράξεις καὶ ἀγαστοῖς στρατηγῆμασιν ἐμπείρους ἄγαν καὶ θώμη καὶ ἀνδρεία καὶ πολιτικῇ σοφίᾳ κατὰ τοὺς τότε δεινούς, τοῖς δὲ τοῦ γέροντος ψήφοις τῆς ἀρχῆς παραλυθῆναι κἄξ ἀνθρώπων ἐκτριβῆναι ξυμφώνησαν ἑαυτοῖς οἱ τέσσαρες ἐκεῖνοι στρατηγοὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἀλαδίνου (βφνδ') ὄρον τὸν διιστάντα αὐτοὺς τῆς τῶν πιστῶν ἐπικρατείας Εὐφράτην ποταμὸν ἔχοντες κρατῆσαι πάσης αὐτῆς. Καὶ δὴ ἐπιδραμόντες αὐτὴν ἤλθον μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης τεμνούσης διὰ τῶν ἑαυτῆς ῥευμάτων θαλάσσης, ὄντες δὲ θηριώδεις καὶ ἀσεβεῖς οὐκ ἦσαν καὶ τοιούτων ὀπλιτῶν σπανίζοντες, οὐδ' ἄνευ αὐτάρκους δυνάμεως πρὸς σφας μὲν σωστικῆς τε καὶ ἀξητικῆς, τοῖς φαύλοις δὲ τῶν πιστῶν λυμαντικῆς καὶ μειωτικῆς».

βφξα'. «Τοὺς μὲν γὰρ Ἀλίσσυριός τις καλούμενος, ὧν ἐκ Καραμανίας σφόδρα παλαμναῖος ᾧδήγει πρὸς τὰς τῆς μαχαίρας πράξεις, τῶν δὲ Σαοχάνης τις κομιδῇ ἀλάστῳ ὑπάρχων πρὸς φθορὰν τῆς παρανομίας τῶν πιστῶν προηγέιτο, τοῖς δὲ ἕτερός τις Κελάμης προσαγορευόμενος, θηριώδης ὧν καὶ δεικνύμενος, ἦν κακίας καὶ αἵματος ἀκριβὲς ἀπεικόνισμα. Τέταρτος δὲ αὐτῶν ὁ πολυθρύλλητος ἐπὶ πάσῃ κακίᾳ ἐκεῖνος Ὀτμάνης προεπορεύετο τῶν ἰδίων θηριωδῶν ταγματῶν τὴν πανωλεθρίαν ἐμποιῶν τοῖς χριστιανικοῖς θέμασιν, ὧν κληρωσάμενος ἔλαχε λαβεῖν, ἀντίχριστος αὐτόχρομα γενόμενος.

Ἔσαι μὲν πόλεις ἦσαν κατὰ τὸν τῆς μικρᾶς Ἀσίας Ὀλυμπον καὶ τῆς Βιθυνίας, αὗται εἰς τὸν τοῦ τετάρτου κλήρον ὑπέπεσαν, τὰς δὲ κατὰ τὴν Λυδίαν καὶ Αἰολίδα μέχρι τῆς Μυσίας ὁ τρίτος κλήρω ὑφ' ἑαυτῷ παρεστήσατο. Ἡ Σμύρνη δὲ καὶ αἱ πελάζουσαι ταύτῃ καὶ πάντα τὰ παράλα μέχρι τῶν ἐσχάτων τῆς Ἰωνίας τῷ δευτέρῳ διὰ κλήρου παραδέδονται. Ὁ δὲ πρῶτος τὰ πλείω τῆς μεσογείου Φρυγίας ἄχρι τῶν περσῶν τῆς Φιλαδελφείας καὶ πάντας τοὺς γειτνιάζοντας πρὸς ταῖς κληρουμέναις πόλεσι τόπους κατὰ τὸν Μαίανδρον ποταμὸν ὑφ' ἑαυτὸν ἔθηκεν».

βφξβ' «Οὗτοι δὲ Μωαμεθισταὶ θηριωδέστατοι καὶ πρὸς πᾶσαν κακίαν προχειρότατοι καὶ τὸν ἀριθμὸν τέσσαρες ὑπὸ τὸν τεθνεῶτα Ἀλαδῖνον ὑπάρχοντες προδιελόντες πᾶσαν τὴν αὐτοῦ εὐρύχωρον ἐπικράτειαν εἰς τέσσαρα ἴσα μέρη διὰ κλήρων ἕκαστος αὐτῶν εἴληφε τὸ κληρωθὲν μέρος αὐτῷ, οὕτω δὲ κύριοι καὶ τοπάρχαι γενόμενοι καὶ δόξαντες ἔχειν ἕκαστος σικκράν ἐξουσίαν ᾗήθησαν πλατύναι αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ χριστιανικῶν θεμάτων, οὕτω δὲ γνόντες ἐν μιᾷ ὥρᾳ συνεφώνησαν καὶ μιᾷ ἡμέρᾳ τὰς συνθήκας ὑπέγραψαν καὶ κλήρω τὰς ρηθείσας (βφξά') πόλεις καὶ τόποις διενείμαντο καὶ ἐνὶ μηνὶ κατ' αὐτῶν ἐμμανῶς καθώρμησαν καὶ ἐν ἐνὶ ἑνιαυτῷ ἕκαστος αὐτῶν τοῦ κληρωθέντος μέρους παρὰ δόξαν ἐγένετο τύραννος κατὰ τὸν τοῦ γέροντος Ἀνδρονίκου συγγράψαντα βίον ἱστοριογράφου. Καὶ οὗτοι διὰ τῶν ἰδίων θηριωδῶν στρατευμάτων τότε μὲν ἅμα οἱ τέσσαρες ἀπέκτειναν τὸ τρίτον τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, μετὰ δὲ ἐκείνους οἱ ἕκ τοῦ Ὀσμάνου φυσικῶς παραχθέντες διὰ τῶν ἐκ τοῦ εἶδη τετραστοίχου στρατοῦ αἰμοβόρων γεννημάτων οὐκ ἐπαύσαντο ἀποκτείνοντας τὸ λοιπὸν τρίτον μέχρις οὗ ὁ τέταρτος Μωάμεθ τύραννος τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατέστη».

βφξγ' «Καὶ ἡ μὲν συμφωνία καὶ ἡ δομὴ καὶ ἡ κατάσχεσις ἐν μιᾷ ὥρᾳ καὶ ἡμέρᾳ καὶ μηνὶ καὶ ἑνιαυτῷ οὕτω γέγονεν ἀψευδέστατα, οὐ διήρκεσε δὲ ὁμοίως αὐτοῖς καὶ ἡ τυραννίς. Ὁ γὰρ Ὀσμάνης, τέταρτος ὢν αὐτῶν, προϊόντος τοῦ χρόνου διὰ τῶν σπερματικῶν αὐτοῦ διαδόχων ἐκείνων πάντων περιεγένετο καὶ τὸ κράτος αὐτῶν παραλύσας τῇ ἀφασίᾳ τὰς προσηγορίας αὐτῶν παρέδωκε, τῷ πρώτῳ Μωάμεθ ἑαυτὸν ἀφομοιώσας ἐν τῷ τὴν πολυαρχίαν καταπαῦσαι».

(Συνεχίζεται)